FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	33600
Nom	Necessitats educatives especials
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1304 - Grau Mestre/a Educació Infantil	Facultat de Formació del Professorat	2	Primer quadrimestre
1305 - Grau Mestre/a Educació Primària	Facultat de Formació del Professorat	2	Primer quadrimestre
1324 - Grau en Mestre en Educació Infantil (Ontinyent)	Facultat de Formació del Professorat	2	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1304 - Grau Mestre/a Educació Infantil	1 - Aprenentatge i desenvolupament de la personalitat	Formació Bàsica
1305 - Grau Mestre/a Educació Primària	2 - Aprendizaje y desarrollo de la personalidad	Formació Bàsica
1324 - Grau en Mestre en Educació Infantil (Ontinyent)	1 - APRENDIZAJE Y DESARROLLO DE LA PERSONALIDAD	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
FAJARDO BRAVO, INMACULADA	305 - Psicologia Evolutiva i de l'Educació
MARIN SUELVES, DIANA	100 - Didàctica i Organització Escolar

RESUM

El sistema educatiu vigent planteja un model d'escola oberta a la diversitat que defensa un model inclusiu, enfront d'una educació segregada en la qual se separa a l'alumne amb discapacitats o excepcional del sistema educatiu ordinari. En aquest context, aquesta assignatura té com a objectiu dotar als futurs mestres d'una sèrie de coneixements i habilitats que els permetin exercir una labor professional en la qual es contempli la diversitat i, al mateix temps, la individualitat dels destinataris del procés educatiu. L'atenció a la diversitat no es limita únicament a l'estudi de les discapacitats, sinó que abasta una àmplia gamma de problemes escolars que integren el continu de necessitats educatives específiques de suport educatiu. Des d'aquesta perspectiva, podem afirmar que aquesta matèria té com a objecte d'estudi les peculiaritats psicològiques i necessitats educatives de les persones excepcionals, oferint així la base de coneixements psicològics i pedagògics sobre la qual poder fonamentar la intervenció educativa més adequada.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es tracta d'una assignatura que s'imparteix en el segon curs del grau una vegada es coneixen els aspectes bàsics i les fites fonamentals del desenvolupament en les seves diferents facetes, a saber, motòrica, perceptiva, cognitiva, lingüística, emocional, social, etc. aspectes que són objecte d'estudi de l'assignatura Psicologia del desenvolupament que s'imparteix en primer curs. D'altra banda, aquesta assignatura també es construeix sobre la base dels coneixements adquirits en el marc de l'assignatura Psico

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENENTATGE (RD 822/2021)

1305 - Grau Mestre/a Educació Primària

- Expressar-se oralment i per escrit de forma correcta i adequada en les llengües oficials de la comunitat autònoma.
- Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.
- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.
- Conèixer les principals fites evolutives per detectar riscos en el desenvolupament.
- Identificar disfuncions cognitives, dificultats d'aprenentatge i les relacionades amb l'atenció.
- Conèixer les repercussions que en el desenvolupament infantil tenen les dificultats físiques i saber dissenyar una resposta educativa adequada.

- Conèixer les repercussions que en el desenvolupament infantil té l'excepcionalitat cognitiva i saber dissenyar una resposta educativa adequada.
- Saber informar altres professionals especialistes per abordar la col·laboració del centre i del mestre en l'atenció a les necessitats educatives especials que es plantegen.
- Adquirir recursos per a afavorir la integració educativa d'estudiants amb dificultats.

1324 - Grau en Mestre en Educació Infantil (Ontinyent)

- Expressar-se oralment i per escrit correctament i adequadament en les llengües oficials de la comunitat autònoma.
- Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.
- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.
- Conèixer les principals fites evolutives per detectar riscos en el desenvolupament.
- Identificar disfuncions cognitives, dificultats d'aprenentatge i les relacionades amb l'atenció.
- Conèixer les repercussions que en el desenvolupament infantil tenen les dificultats físiques i saber dissenyar una resposta educativa adequada.
- Conèixer les repercussions que en el desenvolupament infantil té l'excepcionalitat cognitiva i saber dissenyar una resposta educativa adequada.
- Saber informar altres professionals especialistes per abordar la col·laboració del centre i del mestre en l'atenció a les necessitats educatives especials que es plantegen.
- Adquirir recursos per a afavorir la integració educativa d'estudiants amb dificultats.

RESULTATS D'APRENENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

1. L'alumnat coneix, analitza, avalua i identifica les dificultats d'aprenentatge i les repercussions que el desenvolupament excepcional té en l'ensenyament i l'aprenentatge.
2. L'alumnat busca i organitza informació a través de les revistes científiques, bibliografia, i de les tecnologies de la informació.
3. L'alumnat busca, selecciona, i aplica recursos educatius en la resolució de casos pràctics
4. L'alumnat utilitza les noves tecnologies en la recerca d'informació, recursos educatius, i realització de treballs pràctics individuals i grupals.
5. L'alumnat s'expressa correctament en treballs escrits i exposicions orals.
6. L'alumnat col·labora en grup en la realització de treballs teòrics i pràctics.
7. L'alumnat realitza informes dirigits a altres professionals de l'àmbit educatiu.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. De la integració a la inclusió i la compensació de desigualtats.

Analitza la conceptualització de la disciplina, introduint la terminologia i conceptes clau.

Tema 1. Aproximació històrica i marc conceptual.

Tema 2. Aspectes curriculars i organitzatius.

2. Dificultats d'aprenentatge i problemes de comportament.

Es caracteritzen les dificultats d'aprenentatge i els problemes de comportament posant èmfasi en la detecció d'indicadors per a la remissió a altres professionals així com en el coneixement bàsic de programes que permeten treballar en collaboració amb professionals especialitzats en el camp.

Tema 3. Trastorn específic de l'aprenentatge: Concepte, etiologia, tipus, desenvolupament i intervenció en el marc escolar.

Tema 4. Regulació i problemes de comportament: Concepte, etiologia, tipus, desenvolupament i intervenció en el marc escolar.

3. Necessitats educatives especials derivades de discapacitat intellectual i Trastorns de l'Espectre Autista.

Es consideren les implicacions que la discapacitat intellectual i els trastorns de l'espectre autista tenen per al disseny de la situació d'Ensenyament/Aprenentatge.

Tema 5. Discapacitat intellectual: concepte, tipus, desenvolupament i intervenció en el marc escolar.

Tema 6. Trastorns de l'Espectre Autista: concepte, etiologia, desenvolupament i intervenció en el marc escolar.

4. Necessitats educatives derivades de les altes capacitats.

Analitza les característiques cognitives, emocionals, socials, etc. dels estudiants amb altes capacitats i introdueix estratègies per a la intervenció psicoeducativa.

Tema 7. Necessitats educatives derivades de les altes capacitats. Estratègies d'identificació i intervenció en el marc escolar.

5. Necessitats educatives específiques derivades de discapacitats sensorials i motrius.

Estudia la influència que els dèficits sensorials poden tenir en el desenvolupament integral dels estudiants i es presenten pautes bàsiques que permeten la collaboració amb altres professionals especialitzats.

Tema 8. Discapacitats motrius i dany cerebral: Concepte, etiologia, tipus i intervenció en el marc escolar.
Tema 9. La discapacitat visual: Concepte, etiologia, tipus, desenvolupament i intervenció en el marc escolar.
Tema 10. La discapacitat auditiva: Concepte, etiologia, tipus, desenvolupament i intervenció en el marc escolar.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Estudi i treball autònom	90,00	0
TOTAL	**150,00**	

METODOLOGIA DOCENT

Classes teòrico-pràctiques:
Classes presencials teòrico-pràctiques en les quals es treballaran els continguts de l'assignatura, es debatran i realitzaran activitats utilitzant diferents recursos docents: classes magistrals, seminaris, tallers, grups de treball, etc.

Treball en grup:
La realització de treballs de grup té com a finalitat destacar la importància de l'aprenentatge cooperatiu i reforçar l'individual. La defensa d'aquests treballs podrà ser individual o col·lectiva, i es podrà fer front al grup complet a l'aula o en tutories i seminaris amb audiències reduïdes.

Tutories:
Les tutories individuals i col·lectives hauran de servir com a mitjà per coordinar als estudiants en les tasques individuals i de grup, així com per avaluar tant els progressos individuals com les activitats i la metodologia docent.

Estudi i treball autònom:
Es plantejaran treballs individuals i uns altres de naturalesa cooperativa, tots ells orientats, supervisats i avaluats pels professors.

AVALUACIÓ

Apartats d'avaluació i requisits mínims:

1. Examen: Atorga entre un 50% i un 60% de la qualificació final i integra qüestions de tipus obert i / o d'elecció de resposta múltiple. És requisit per a superar l'assignatura aprovar l'examen. Si es suspèn l'examen en primera convocatòria, aquest requisit és recuperable en segona convocatòria.

2. Activitats pràctiques i d'aplicació. Aquesta part atorga entre un 40% i un 50% a la qualificació final. S'estableixen dos subapartats:

2.1. Un treball grupal (50% del total de l'apartat). Consistirà en l'aprofundiment en els continguts de l'assignatura i/o l'aplicació dels coneixements a situacions reals. En primera convocatòria, és requisit per a superar l'assignatura entregar un informe del treball grupal i realitzar la presentació oral d'aquest. En segona convocatòria, el treball grupal té la consideració de no recuperable, per la qual cosa es mantindran les notes obtingudes en primera convocatòria. En conseqüència, l'alumnat que no presente l'informe del treball grupal ni participe en la presentació oral en primera convocatòria només podrà optar a una qualificació final màxima de 7,5-8 en segona convocatòria (una vegada descomptat el percentatge que el professor atorgue a aquest apartat).

2.2. Activitats d'aula (50% del total de l'apartat). Consistiran en l'anàlisi de materials, casos, vídeos i / o lectures. És requisit per a superar l'assignatura en primera convocatòria lliurar i superar, almenys, el 70% de les activitats d'aula. El seu incompliment en primera convocatòria serà recuperable en segona convocatòria mitjançant una prova d'avaluació addicional sobre les competències treballades en les activitats d'aula.

El professorat, a principi de curs, concretarà els percentatges de nota per apartat del seu grup en la seva programació d'aula.

Per a superar l'assignatura en primera convocatòria, l'estudiant haurà d'aprovar l'examen, presentar i aprovar les activitats d'aula, i entregar i presentar oralment el treball grupal. Això comporta que, en primera convocatòria, no aprovarà l'assignatura si no supera algun dels tres apartats que comprén la nota final (examen, activitats i treball en grup). Encara que dos apartats sumen una puntuació major a 5 (ja siga l'examen i les activitats d'aula o l'examen i el treball en grup), no se superarà l'assignatura. En cas de suspendre algun apartat, es podran conservar per a la segona convocatòria les qualificacions obtingudes en els apartats superats. En segona convocatòria, l'estudiant haurà d'aprovar l'examen i superar la prova d'avaluació addicional sobre les activitats d'aula.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Ainscow, M. (2001). Desarrollo de las escuelas inclusivas. Ideas, propuestas y experiencias para mejorar las instituciones escolares. Madrid: Narcea.

- Escribano, A. & Martínez, A. (2013). Inclusión educativa y profesorado inclusivo: aprender juntos para aprender a vivir juntos. Madrid: Narcea.
- Friend, M. & Bursuck, W. D. (2014). Including Students with Special Needs: A Practical Guide for Classroom Teachers. Boston, MA: Pearson.
- Grau Rubio, C. & Gil Llario, M.D. (Eds.) (2012). Intervención psicoeducativa en necesidades específicas de apoyo educativo. Madrid: Pearson.
- Marín, D., & Fajardo, A. (Eds.). (2018). Intervención psicoeducativa en Alumnado con Necesidades Específicas de Apoyo Educativo. València: Tirant Humanidades.
- Marín Suelves, D., & Mañá Lloria, A. (Eds.). (2019). Intervenció psicoeducativa en alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu. València: Tirant Humanidades.
- Marín, D., & Fajardo, A. (Eds.). (2022). Casos Prácticos de Alumnado con Necesidades Específicas de Apoyo Educativo. Preguntas y respuestas claves para futuros docentes. València: Tirant lo Blanch.
- Note for students in English groups: Teachers may assign basic and/or complementary bibliography in English according to their initial course program.

Complementàries

- Aguilar, J.L. et al. (2008). Manual de atención al alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo derivadas de discapacidad auditiva. Consejería de Educación de la Junta de Andalucía.
- Aguirre, P. et al. (2008). Manual de atención al alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo derivadas de discapacidad visual y sordoceguera. Consejería de Educación de la Junta de Andalucía.
- Alcantud, F. (Ed.) (2013). Transtornos del espectro autista. Detección, diagnóstico e intervención temprana. Madrid: Pirámide.
- Antequera, M. et al. (2008). Manual de atención al alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo derivadas de discapacidad intelectual. Consejería de Educación de la Junta de Andalucía.
- Barrera, A.; R. Durán; González, J. & Reina C. (2008). Manual de atención al alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo por presentar altas capacidades intelectuales. Consejería de Educación de la Junta de Andalucía.
- Betanzos, J.M. (2011). Parálisis cerebral y contexto escolar. Madrid: Editorial Eos.
- Díaz-Aguado, M.J. & Baraja. A. (1993). Interacción educativa y desventaja socio-cultural. Madrid CIDE/MEC. Editorial Universitario.
- Grau, C. (2004). Atención educativa al alumnado con enfermedades crónicas o de larga duración. Málaga: Aljibe
- Miranda, A., Vidal-Abarca, E., & Soriano, M. (2000). Evaluación e intervención psicoeducativa en dificultades de aprendizaje. Madrid: Pirámide.
- Note for students in English groups: Teachers may assign basic and/or complementary bibliography in English according to their initial course program.